

KENYA JUNIOR SCHOOL EDUCATION ASSESSMENT**2026****KISWAHILI LUGHA****Prediction 4****902/1 Karatasi ya 1****Muda: Saa 1 Dakika 40 Alama 50**

Jina

Nambari ya mtahiniwa

Shule

MAAGIZO KWA WATAHINIWA

1. Karatasi hii ina maswali 50. Jibu maswali yote.
2. Kila swali lina alama 1. Chagua jibu MOJA tu kati ya A, B, C na D.
3. Jibu kwenye karatasi ya majibu. Tumia penseli ya kawaida ya HB kujaza kiduara chenye herufi ya jibu ulilochagua.
4. Iweke safi karatasi yako ya majibu wala usiikunje. Usitie alama nje ya viduara.
5. Hakikisha kuwa jina lako, nambari yako na jina la shule vimeandikwa kwenye karatasi ya majibu.
6. Hakikisha kuwa kurasa zote zimepigwa chapa na maswali yote yapo.

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 1 hadi 6.

Asha alifunga daftari lake na kutazama saa ya maktaba. Alikuwa na dakika ishirini kabla ya basi la mwisho la kuelekea kwao kuondoka. Aliposogeza kiti chake, aliona pochi ya kahawia chini ya meza. Aliiokota na kutazama huku na huku, lakini waliokuwa wameketi karibu naye walikuwa wameondoka.

Kijana aliyekuwa mlangoni alisema, “Hiyo ni yangu.” Asha hakukataa wala kukubali. Alimwomba aeleze kilichokuwa ndani. Kijana alitaja fedha tu, lakini hakujua rangi ya kitambulisho wala jina lililoandikwa humo. Alipoambiwa waende kwa msimamizi, aliondoka akidai alikuwa na haraka.

Asha alikabidhi pochi yote kwa msimamizi bila kuchukua chochote. Pamoja waliandika mahali na saa ilipopatikana, kisha Asha akaacha nambari ya simu ya mama yake. Msimamizi alihifadhi na kusema angemwomba anayeidai atoe maelezo ambayo hayajatangazwa.

Jioni hiyo, mama mmoja alirudi maktabani. Moyo wake ulikuwa mzito kama jiwe kwa hofu ya kupoteza fedha za kununulia bidhaa za duka lake. Alieleza kiasi cha fedha, jina kwenye kitambulisho na picha ndogo ya familia iliyokuwa katika mfuko wa ndani. Maelezo yake yalilingana na yaliyokuwamo.

Baada ya kukabidhiwa pochi, mama huyo alimpigia simu mama yake Asha na kumshukuru. Asha alikuwa amepata basi lake kwa kuwa hakukawia kusimulia tukio kwa kila mpita njia. Msimamizi aliandika utaratibu alioutumia ili wenzake waweze kuufuata mali nyingine inapopatikana.

1. Kwa nini Asha alitaka kuondoka maktabani mapema?

- A. Alitaka kununua saa mpya.
- B. Alitaka kufika kituoni kabla ya basi la mwisho kuondoka.
- C. Alikuwa amemaliza kusoma vitabu vyote.
- D. Msimamizi alikuwa amemfukuza.

2. Ni jambo gani lililomfanya Asha asikabidhi pochi kwa mtu aliyeidai mara moja?

- A. Mtu huyo alikuwa amebeba vitabu.
- B. Mtu huyo hakuweza kueleza kilichokuwa ndani yake.
- C. Pochi ilikuwa imefungwa kwa kufuli.
- D. Msimamizi alikuwa ameondoka.

3. Kitendo kipi kinaonyesha uaminifu wa Asha?

- A. Kufunga daftari lake la kusoma.
- B. Kukabidhi pochi yote kwa msimamizi bila kuchukua chochote.
- C. Kuangalia saa iliyokuwa ukutani.
- D. Kusoma tangazo kuhusu basi.

Jibu maswali 4 hadi 6 kwa kuzingatia kifungu kuhusu Asha.

4. Chagua mfuatano sahihi wa matukio. (i) Mmiliki kutambua yaliyokuwa pochini. (ii) Asha kuiona pochi. (iii) Asha kupigiwa simu ya shukrani. (iv) Kukabidhi pochi kwa msimamizi.

- A. (ii), (iv), (i), (iii)
- B. (i), (iii), (ii), (iv)
- C. (ii), (i), (iii), (iv)
- D. (iv), (ii), (iii), (i)

5. Kauli “moyo wake ulikuwa mzito kama jiwe” imetumia

- A. chuku.
- B. tashbihi.
- C. sitiari.
- D. takriri.

6. Kwa kuzingatia mwisho wa kisa, msimamizi anatarajiwa kufanya nini pochi nyingine ikipatikana?

- A. Kuificha bila kuweka kumbukumbu.
- B. Kuipa mtu yeyote anayeitaja kwanza.
- C. Kuthibitisha umiliki kabla ya kuikabidhi.
- D. Kugawana fedha na walioiokota.

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 7 hadi 12.

Mosi na Lini walikuwa wanachama wa klabu ya kilimo. Waliposimamia bustani ya shule, Mosi aliamua kumwagilia kila sehemu kwa kiasi kilekile cha maji. Lini alipendekeza wapime unyevu wa udongo na kurekodi maji yaliyotumika. “Nimekuwa nikifanya hivi kwa muda mrefu; macho yangu yananitoshia,” Mosi akajibu.

Baada ya wiki moja, baadhi ya mimea ililegea ingawa udongo wake ulikuwa umelowa kupita kiasi. Mimea ya upande mwingine ilikuwa na majani yaliyonyauka na udongo mkavu. Lini hakumlaumu Mosi. Alimwomba mlezi awaonyeshe jinsi ya kuchunguza hali ya udongo katika sehemu tofauti.

Walibaini kuwa sehemu moja ilikuwa na kivuli kwa muda mrefu huku nyingine ikipigwa na jua karibu siku nzima. Walianza kupima na kuandika kiasi cha maji kwa kila sehemu. Walipunguza maji kwenye sehemu yenye kivuli na kuongeza kwa uangalifu kwenye sehemu kavu.

Baada ya muda mimea ikastawi na matumizi ya maji yakapungua. Mosi alimwendea Lini na kuomba aonyeshwe jinsi ya kuandika vipimo kwenye daftari. “Kufanya jambo kwa muda mrefu hakumaanishi kuwa najua kila kinachoathiri matokeo yake,” alisema. Wote wakakubaliana kuchunguza kabla ya kufanya uamuzi.

Jibu maswali 7 hadi 12 kwa kuzingatia kifungu kuhusu bustani.

7. Kwa nini Mosi alikataa kwanza pendekezo la kupima maji?

- A. Wanafunzi walikataa kumsaidia.
- B. Alidhani uzoefu wake ulitosha kufanya uamuzi.
- C. Hakukuwa na maji kwenye matangi.
- D. Mlezi alikuwa amefunga bustani.

8. Uhusiano wa Mosi na Lini ulikuwa upi?

- A. Mosi alikuwa mzazi wa Lini.
- B. Walikuwa walimu wa shule tofauti.
- C. Walikuwa washiriki wa klabu moja.
- D. Lini alikuwa mteja wa Mosi.

9. Kisawe cha “walibaini” ni

- A. walipuuza.
- B. walificha.
- C. waligundua.
- D. walipoteza.

10. Ni tendo gani linaloonyesha mabadiliko ya Mosi?

- A. Kuomba aonyeshwe jinsi ya kuandika vipimo.
- B. Kudai bustani haihitaji uchunguzi.
- C. Kukataa daftari mwanzoni.
- D. Kusema macho yake yalimtosha.

11. Methali ipi inafaa kusisitiza funzo alilopata Mosi?

- A. Mgeni njoo, mwenyeji apone.
- B. Haraka haraka haina baraka.
- C. Penye wengi pana mengi.
- D. Akili ni mali.

12. Ni kichwa kipi kisichofaa kwa kifungu?

- A. Safari ya Wavuvi Baharini
- B. Funzo kwa Mosi
- C. Vipimo Vyabadilisha Bustani
- D. Kujifunza kwa Ushahidi

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 13 hadi 17.

Kituo cha jamii kinaweza kuwa na vifaa ambavyo familia nyingi haziwezi kununua kila moja kivyake. Mashine ya kushonea, vifaa vya useremala na vitabu vinaweza kutumiwa kwa zamu. Hata hivyo, kuwepo kwa vifaa pekee hakuhakikishi kuwa kila mtu atanufaika. Watumiaji wanahitaji kukubaliana kuhusu utaratibu wa kuvitunza.

Ratiba iliyo wazi humwezesha kila mtumiaji kujua nafasi yake. Anayehitaji muda zaidi anapaswa kuomba badala ya kuwazuia wengine bila taarifa. Kutofuata ratiba kunaweza kuzua migogoro hata kama vifaa vyenyewe vinafanya kazi vizuri.

Kabla na baada ya kutumia kifaa, mtumiaji anapaswa kurekodi hali yake. Akiona hitilafu, atoe taarifa badala ya kuificha kwa hofu ya kulaumiwa. Taarifa hiyo husaidia ukarabati kufanywa kabla ya tatizo kuwa kubwa au mtumiaji mwingine kuumia.

Mali ya pamoja si mali isiyo na mwenyewe. Ni mali ambayo wajibu wa kuitunza unashirikiwa. Watu wanapovitumia vifaa kiholela, gharama za matengenezo huongezeka na wengine hukosa huduma. Uangalifu wa kila mmoja huongeza manufaa kwa wote.

13. Wazo kuu la kifungu ni lipi?

- A. Vifaa vipya havihitaji matengenezo.
- B. Matumizi ya vifaa vya pamoja yanahitaji uwajibikaji.
- C. Ada kubwa ndiyo njia pekee ya kuhifadhi vifaa.
- D. Kila familia inapaswa kununua mashine nyingi.

14. Kwa nini watumiaji wanapaswa kurekodi hali ya kifaa?

- A. Ili hitilafu ijulikane na kushughulikiwa mapema.
- B. Ili ada ibadilishwe kila dakika.
- C. Ili wengine wasikione kifaa.
- D. Ili kifaa kisitumike tena.

15. Kauli ipi inaafikiana na kifungu?

- A. Kutoa taarifa ya hitilafu husaidia kulinda kifaa.
- B. Mtumiaji anaweza kupuuza masharti yote.
- C. Kuweka ratiba kunazuia kila mtu kutumia vifaa.
- D. Kifaa cha pamoja hakina mwenye kukitunza.

16. Kutofuata ratiba kunaweza kusababisha nini?

- A. Kila kifaa kuongezeka ukubwa.
- B. Migogoro kati ya watumiaji.
- C. Ada zote kuondolewa mara moja.
- D. Mashine zote kufanya kazi bila umeme.

17. Maana ya “kuvitumia kiholela” ni

- A. kuvitumia bila utaratibu wala uangalifu.
- B. kuvitumia kwa muda uliokubaliwa.
- C. kuvitumia baada ya kupata mafunzo.
- D. kuvitumia kwa kufuata ratiba.

Ratiba ifuatayo inaonyesha siku za mikutano ya klabu katika Shule ya Busara. Itumie kujibu maswali 18 hadi 20.

Klabu	Jumatatu	Jumanne	Jumatano	Alhamisi	Ijumaa
Usumaji	X	X	X	X	X
Uandishi	X		X		
Sayansi		X	X	X	
Uigizaji	X				X
Skauti	X	X			X
Upishi		X	X		
Sanaa	X	X	X		X

X inaonyesha kuwa klabu hukutana siku hiyo.

18. Ni klabu zipi zote zinazokutana mara mbili tu kwa wiki?

- A. Uandishi, uigizaji na upishi
- B. Uandishi, sayansi na usomaji
- C. Usumaji, upishi na skauti
- D. Sayansi, skauti na sanaa

19. Ni siku ipi yenye klabu chache zaidi?

- A. Jumanne
- B. Jumatatu
- C. Alhamisi
- D. Ijumaa

20. Ni klabu ipi inayokutana kila siku iliyoonyeshwa?

- A. Sanaa
- B. Usumaji
- C. Skauti
- D. Uandishi

Soma mazungumzo yafuatayo kisha ujibu maswali 21 hadi 25.

(Ni ofisini mwa klabu. Kito anamsaidia mlezi kuandaa maonyesho ya kazi za wanafunzi.)

Kito: Shikamoo, mlezi.

Mlezi: __21__, Kito. Asante kwa kufika mapema.

Kito: Ninafurahi kusaidia. Nianzie wapi?

Mlezi: Tafadhali nipe orodha ya wageni. Tutashirikiana kupanga kazi. Vidole vitano...

Kito: (Akimalizia.) Havina budi kushikana. Hii hapa orodha.

Mlezi: (Akitazama dawati.) Lahaula! Wino umemwagika kwenye karatasi zangu.

Kito: __24__. Nitakusaidia kuzikausha. Tuna nakala nyingine salama.

Mlezi: Asante kwa kunituliza. Tutaendelea kesho.

Kito: Kwaheri, mlezi. Tutaonana kesho.

21. Jaza nafasi ya 21 kwa kauli inayofaa.

- A. Kwaheri
- B. Shikamoo
- C. Marahaba
- D. Pole

22. Maneno yapi yanaonyesha kuwa Kito amekamilisha methali iliyoanzishwa na mlezi?

- A. Ninafurahi kusaidia.
- B. Tafadhali nipe orodha.
- C. Tutaonana kesho.
- D. Havina budi kushikana.

23. Kauli ipi inaonyesha ombi la heshima?

- A. Havina budi kushikana.
- B. Ninafurahi kusaidia.
- C. Lahaula! Wino umemwagika.
- D. Tafadhali nipe orodha ya wageni.

Maswali 24 na 25 yanahusu mazungumzo kwenye ukurasa uliotangulia.

24. Ni kauli ipi inayofaa katika nafasi ya 24?

- A. Pole sana
- B. Karibu chakulani
- C. Safari njema
- D. Hongera sana

25. Kito atumie ishara ipi anapomuaga mlezi aliye mbali kidogo?

- A. Kukunja ngumi kwa hasira
- B. Kuziba pua
- C. Kumpungia mkono
- D. Kumgeuzia mgongo bila kusema

Kifungu kifuatacho kina nafasi 26 hadi 35. Chagua jibu lifaalo zaidi kujaza kila nafasi.

Siku ya upandaji miti, msimamizi __26__ wanafunzi waliokuwa uwanjani. Alikuwa amelea miche __27__ kutoka kitaluni. "Hakikisha kuwa __28__ mashimo yenye kina kinachofaa," aliwaambia wanafunzi wote. __29__ kiongozi wa wanafunzi akajibu. Waliweka matandazo kuzunguka miche __30__ kupunguza upotevu wa unyevu. Kila kikundi kilichimba __31__ matano. Kisha walileta maji __32__ kwa kila mche. Waliishika miche __33__ ili mizizi isivunjike. __34__ kupanda miche yote, walihesabu na kuandika idadi yake. Kwa kuwa walikuwa waangalifu, kila mche ulipandwa; hata mmoja __35__.

26. A. walitembelewa B. alitembelewa C. walimtembelea D. aliwatembelea

27. A. mapya B. vipya C. mpya D. mipya

28. A. unachimba B. ninachimba C. anachimba D. mnachimba

29. Nafasi ya 29

- A. Tutafuata maagizo yako,"
- B. "tutafuata maagizo yako."
- C. "Tutafuata maagizo yako?"
- D. "Tutafuata maagizo yako,"

Kwa maswali 30 hadi 35, chagua majibu ya nafasi zilizo katika kifungu kilichotangulia.

30. A. lakini B. ili C. wala D. ingawa
31. A. mashimo B. shimo C. mshimo D. kishimo
32. A. iliyotosha B. vilivyotosha C. uliotosha D. yaliyotosha
33. A. kwa usingizi B. kwa kelele C. kwa haraka bila kujali D. kwa uangalifu
34. A. kinyume cha B. mbali na C. baada ya D. badala ya
35. A. haukupotea B. haujapotei C. hautapotea D. haupotei

Kwa maswali 36 hadi 40, chagua jibu sahihi.

36. Ni jozi ipi hutofautiana kwa sauti moja pekee?
- A. pata na pitia
 - B. pata na pamba
 - C. pata na bata
 - D. pata na funga
37. Nuru alifua nguo kwa niaba ya dada yake. Chagua sentensi yenye maana hiyo.
- A. Nuru alimfulisha dada yake nguo.
 - B. Nuru alifuliwa nguo na dada yake.
 - C. Nuru na dada yake walifuliana nguo.
 - D. Nuru alimfulia dada yake nguo.
38. Kamilisha: Kuta hizi ____jengwa mwaka jana.
- A. yali
 - B. wili
 - C. zili
 - D. vili
39. Unganisha kwa kiunganishi cha sababu: Wanafunzi walivaa makoti. Kulikuwa na baridi.
- A. Wanafunzi walivaa makoti au kulikuwa na baridi.
 - B. Wanafunzi walivaa makoti ingawa kulikuwa na baridi.
 - C. Wanafunzi walivaa makoti kwa sababu kulikuwa na baridi.
 - D. Wanafunzi walivaa makoti lakini kulikuwa na baridi.
40. Kanusha: Jeni angefanya mazoezi angeshinda mbio.
- A. Jeni asipofanya mazoezi hatashinda mbio.
 - B. Jeni asingalifanya mazoezi asingalishinda mbio.
 - C. Jeni asingefanya mazoezi asingeshinda mbio.
 - D. Jeni hajafanya mazoezi hajashinda mbio.

Kwa maswali 41 hadi 45, chagua jibu sahihi.

- 41.** Mwalimu alimfanya mtoto acheke. Hii ina maana kwamba
- A. mwalimu alichekewa na mtoto.
 - B. mwalimu alimchekea mtoto.
 - C. mwalimu alimchekesha mtoto.
 - D. mwalimu na mtoto walichekana.
- 42.** Geuza kuwa usemi halisi: Hamisi alisema kuwa angeleta ramani yake siku iliyofuata.
- A. "Nitaleta ramani yangu kesho," Hamisi alisema.
 - B. "Ataleta ramani yake kesho," Hamisi alisema.
 - C. "Nilileta ramani yangu jana," Hamisi alisema.
 - D. "Ninaleta ramani yake siku hiyo," Hamisi alisema.
- 43.** Chagua hali ya udogo ya "Mti huu umeanguka."
- A. Mti ule umeanguka.
 - B. Miti hii imeanguka.
 - C. Jiti hili limeanguka.
 - D. Kijiti hiki kimeanguka.
- 44.** Neno lililopigiwa mstari ni la aina gani? Alijibu kwa upole.
- A. Kivumishi cha idadi
 - B. Kielezi cha namna
 - C. Kiunganishi
 - D. Kiwakilishi cha pekee
- 45.** Nomino "ufunguo" katika "Ufunguo huu umepotea" iko katika ngeli gani?
- A. U-ZI
 - B. LI-YA
 - C. A-WA
 - D. KI-VI

Kwa maswali 46 hadi 50, chagua jibu sahihi.

46. Chagua sentensi inayoonyesha tendo linaloendelea katika wakati ujao.

- A. Wapishi wamekwisha tayarisha chakula.
- B. Wapishi watakuwa wakitayarisha chakula.
- C. Wapishi walikuwa wakitayarisha chakula.
- D. Wapishi walitayarisha chakula.

47. Wingi wa “Jino hili linauma” ni

- A. Meno haya yanauma.
- B. Majino haya yanauma.
- C. Meno hawa wanauma.
- D. Meno hizi zinauma.

48. Andika “Mlinzi anakagua lango” katika hali ya mazoea.

- A. Mlinzi alikagua lango.
- B. Mlinzi amekagua lango.
- C. Mlinzi atakagua lango.
- D. Mlinzi hukagua lango.

49. Geuza kuwa kauli ya kutendwa: Msanii alichora picha.

- A. Msanii alichorea picha.
- B. Picha ilichorwa na msanii.
- C. Msanii alichorwa na picha.
- D. Picha ilimchora msanii.

50. Mtu akisema kwamba “amepiga moyo konde” anamaanisha nini?

- A. Amepoteza matumaini.
- B. Amejipa ujasiri.
- C. Amekimbia bila kupumzika.
- D. Amelala usingizi.

HUU NDIO MWISHO WA KARATASI YA MASWALI

KISWAHILI LUGHA - Prediction 4

KARATASI YA MAJIBU

Jina

Nambari ya mtahiniwa

Shule

Tumia penseli ya HB. Jaza kiduara kimoja kwa kila swali.

1	(A)	(B)	(C)	(D)	26	(A)	(B)	(C)	(D)
2	(A)	(B)	(C)	(D)	27	(A)	(B)	(C)	(D)
3	(A)	(B)	(C)	(D)	28	(A)	(B)	(C)	(D)
4	(A)	(B)	(C)	(D)	29	(A)	(B)	(C)	(D)
5	(A)	(B)	(C)	(D)	30	(A)	(B)	(C)	(D)
6	(A)	(B)	(C)	(D)	31	(A)	(B)	(C)	(D)
7	(A)	(B)	(C)	(D)	32	(A)	(B)	(C)	(D)
8	(A)	(B)	(C)	(D)	33	(A)	(B)	(C)	(D)
9	(A)	(B)	(C)	(D)	34	(A)	(B)	(C)	(D)
10	(A)	(B)	(C)	(D)	35	(A)	(B)	(C)	(D)
11	(A)	(B)	(C)	(D)	36	(A)	(B)	(C)	(D)
12	(A)	(B)	(C)	(D)	37	(A)	(B)	(C)	(D)
13	(A)	(B)	(C)	(D)	38	(A)	(B)	(C)	(D)
14	(A)	(B)	(C)	(D)	39	(A)	(B)	(C)	(D)
15	(A)	(B)	(C)	(D)	40	(A)	(B)	(C)	(D)
16	(A)	(B)	(C)	(D)	41	(A)	(B)	(C)	(D)
17	(A)	(B)	(C)	(D)	42	(A)	(B)	(C)	(D)
18	(A)	(B)	(C)	(D)	43	(A)	(B)	(C)	(D)
19	(A)	(B)	(C)	(D)	44	(A)	(B)	(C)	(D)
20	(A)	(B)	(C)	(D)	45	(A)	(B)	(C)	(D)
21	(A)	(B)	(C)	(D)	46	(A)	(B)	(C)	(D)
22	(A)	(B)	(C)	(D)	47	(A)	(B)	(C)	(D)
23	(A)	(B)	(C)	(D)	48	(A)	(B)	(C)	(D)
24	(A)	(B)	(C)	(D)	49	(A)	(B)	(C)	(D)
25	(A)	(B)	(C)	(D)	50	(A)	(B)	(C)	(D)